

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Dumineca.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Dumineca Fiului rățăcit.

Dacă trebuie să avem o mare frică de ne osândi pentru greutatea și mulțimea păcatelor noastre, trebuie să avem și o mare nădejde de a ne mântui pentru nemăsurata milostivire a lui Dumnezeu. Dumnezeuescul Mântuitor ne-a pus înainte un chip icoană miscătoare în asemănarea fiului rățăcit... Era un bun tată, care avea doi feciori. Să ne potrivim nouă înși-ne o asemănare atât de mângâitoare cumpănind în fiul rățăcit: depărtarea, întoarcerea, primirea.

I.

Depărtarea. Acest tinăr eși din casa părințască: eu păcătuind am întors spatele către Dumnezeu. Ce ticăloșie. El prădă partea de moșie ce o căpătă dela tatăl său: eu am aruncat bunurile firei și ale darului pe cari mi le-a dat Dzeu. Il ajunsse o foamete care-l sili să se bage slugă la un stăpân, care-l puse de păzitor la porcii săi... și-i dădea așa de puțină pâne de pizmuia soartea porcilor, cari se săturau cu ghindă. Să nu ne mirăm că după imbelșugarea atâtor daruri da cari ne-am folosit rău — acum Dzeu ne face să simțim lipsă. M'am făcut sluga diavolului care m'a făcut robul patimilor mele, doriaș plăceri dobitocești și nu le puteam avea. Nu e starea aceasta la care am ajuns? Și toată vina a cui a fost?

II.

Întoarcerea. Starea ticăloasă a aceluia fecior il făcu să vie în ori, și educându-și aminte că cei mai de pe urmă slugi ai tatălui său trăiau mai bine ca el, se hotări să se întoarcă acasă — încrezut că va fi primit macar ca unul din ei. Iși recunoaște nevrednicile sale, dar nu-și pierde încrederea că

va afla milă. Ori cât de rău voiu fi tractat, purtat, zicea în sine tot îmi va fi mai bine acolo decât azi. Mulțămescuți Doamne Dzeul meu, că-mi areși în pilda asta ticăloșiile mele. Și să nu mă hotărâsc dară de a mă reîntoarce la tine? Mă tem doară ca nu-mi vei fi părinte milostiv? Iată că vin la tine. Nu mă tem că nu mă vei primi, căci tu ești cel ce mă chiema căci glasuri ale îndurării tale sunt nopțile neliniștite ce le-am petrecut, visurile tulburate ce le-am avut, frica ce m'a cuprins, muștrările de cunoștiință ce m'au chinuit, cât ce am avut nebunia de a împlini voia patimilor mele.

III.

Tatăl fiului rățăcit văzându-l venind de departe în loc să-l răspingă, îi iese înainte il îmbrățosează și-l sărută și pe când fiul se aștepta să fie dojenit și muștrat pentru fără ea delegile sale și s'ar fi îndestulit cu o haină mai de rând, și să fie răbdat într'un colț de casă, se văzu cuprins cu dragoste îmbrăcat cu haina cea mai aleasă, i-se pune înel în deget, se pune să șadă la o masă încărcată mai sus decât fratele său cel mai mare. Așa se poartă Dumnezeu cu păcătosul care se întoarce din inimă, il previne cu darurile sale îi iartă păcatele trecute, le aruncă să nu le vadă, le îngroapă în fundul mării ca să nu-și mai aducă aminte de ele îi dă sărutarea păcii, il îmbracă cu haina darului său, și dacă sufletul ar fi mai roșu ca sângele pentru răutățile sale il face mai alb ca zăpada, și-l pune la masă cu el împărtășindu-l cu preasfântă Cuminecătură. Mari păcatoase au fost Maria Magd. Afra d'Augusta, Maria Egipteana, Margareta din Cortona, și îndată ce se întoarseră din toată inimă câte daruri au primit dela Dzeu. Răpiri, descoperiri, vorbiri, duh de prorocie, puteri de a

face minuni și câte lucruri minunate de sfințenie. Cu tot dreptul nădăjduim și noi o primire iubitoare din partea acestui bun părinte dacă ne întorcem cu inima adevărat pocăită. Fiul rătăcit părăsi casa și prădă averea numai odată. Venitu-și în ori îi paru rău pururea de trecut... îmbrăcându-se în haine mândre n'a mai luat pe el zdrente urite, de atunci fu smerit ascultător. Ce e de zis despre mine că fiind așa târziu în a mă hotări la bine, mai sunt așa leneș așa nestatornic în a deprinde binele... a mă feri de rele, de păcate!

Sfânta Scriptură și descoperirile științifice.

(Urmare)

Se pare, că aproape toate principiile fundamentale ale științei au fost statornicite pe baze neclintibile. — Cine ar fi putut spune pe timpul lui Darwin că *teoriile lui*, dacă le putem numi așa, mai ales teoria cu privire la descendența omului din mai-muță, atât de crezută pe atunci de mulți — ar fi neadevărată? Și iată — azi, cine mai susține astfel de teorie?

Iubite cetitor, nu te deda la curente necurate ale tristeilor filosofii, nu ascultă de afirmațiunile insolente ale oamenilor necredinței? Dar bucură-te de faptul, că pe măsură ce lumina Evangheliei lui Hristos luminează tot mai tare în întunericul neștiinței, — noi vedem deschizându-se în fața noastră regiuni pline de lucruri uimitoare, unde nu se văd nici limite nici orizont. La infinit se avântă către cer culmi tot mai înalte, cari vor înfățișa îndrăsneților urcători privilegiți și mai vaste — încă și cari vor da o nouă forță aceluși simțământ, al cărui adevăr e la suprafață — și care din ce în ce pare mai evident.

Și acum mă îndrept spre toți cei cu pretenții de cugetări moderne, cărora le place, în avântările spiritului timpului, să caute a se înălța peste culmile adevărilor divine de neschimbat și bine stabilite pe cale experimentală și să ajungă la acel „*dincolo de val*”, mă îndrept și îi rog — să caute adevărul așa cum e descoperit de Domnul în Sfintele sale Scripturi, pentru că numai „*El este calea și adevărul*”.

Fără-Hristos nu este lumină, — și cei ce cercetează lucrurile în afară de lumină, nu vor obține nici un rezultat, pentrucă pururea vor fi orbi, inotând în întunerecul și în vălul nesigur al așa numitelor hipoteze.

„Inceputul înțelepciunii este temerea de Dumnezeu”.

Vasile Borca

Datorințele mamelor față de prunci.

(Urmare)

Într-o familie erau numai doi copii, din pricina — care ușor se poate găci... Cel mai tânăr — în vrâstă de 15 ani — căzu din un arbore, pe care se suise, și muri... Celalalt a fost un tânăr stricat, desfrânat, părinții nu-i puteau zice nici o vorbă, că era înzădar, nici nu-i luă în samă, părinții lui se supără, sunt năcăjiți de moarte... Ei pricep că Dumnezeu îi pedepsește... Oh! cât de fericiți ar fi dacă ar avea și alți copii... al treilea, al patrulea etc. Cum s'ar îndreptă! Dar e prea târziu...

Oh! lipsește încrederea în Dumnezeu! oamenii nu au deplină încredere în Dumnezeu, nu se lasă în brațele părintești alui Dumnezeu, nu se odihnesc, nu se liniștesc în Purtarea de grijă a lui Dumnezeu. De aceea oamenilor nu le plăc lucrurile așa cum le-a făcut Dumnezeu. — Ei cred că vor face mai bine, dar într-aceea strică lucrul lui Dumnezeu. Adeseori zicem și cu tot dreptul: *Mare este purtarea ta de grijă, Doamne*... Iată în ce trebuie să ne liniștim și odihnim pe deplin... Dzeu se îngrijește de toți și de toate ce le face!

Iată verbele ce roade într-o mulțime de familii... Da, vă puteți îngriji ori cum, vă puteți zoli trudi și osteni ori cât, vă puteți mânca sănătatea, grijile, nizuințele și ostenelele voastre vor fi zădarnice pentru nerânduiala aceea de temelie: *Nu este înțelepciune și sfat împotriva lui Dumnezeu. Vedeți pe Onan, el voia bucuriile și plăcerile căsătoriei — dar fără de greutatele ei... În aceeaș minută e lovit cu moarte. Oare pentru ce sfintele Cărți pomenesc despre pedeapsa aceasta cumplită și înfricoșată? Pentru învățatura noastră, ca să pricepem*

oată e de urgisită aceasta nerânduială înaintea ochilor lui Dumnezeu.

E mai ușor de crescut cum se cuvine o familie numărăoasă decât una mică. — Voi nu aveți decât un copil ori doi, aceia de cele mai multe ori vor fi copii răi și înecați mădăriți voi veți face din ei niște idoli, veți închide ochii la toate, ce vor face ei, nu veți cuteză să-i supărați, să-i dojeniti, să-i îndreptați... după câtăva vreme vor fi năcazul și amărăciunea sufletului vostru.

(Va urma)

M. Pamfilie și cei împreună cu dânsul
— 16 Februarie — Aur și argint și piatră scumpă este știința, mai ales știința sfințită de credința cea adevărată, a carei scop este Dumnezeu și preamărirea lui Dumnezeu.

Pătruns de aceste simțăminte și Sf. M. Pamfilie, s'a ocupat cu științele. Dânsul a fost preot, filosof și scriitor bisericesc. De naștere din Beryt acum Beirut zis Fenicia de odinioară. Părinții lui au fost avuți și cu renume mare.

Deja din tinerețe a învățat cu diligență mare și câștigând cunoștințe frumoase ca bărbat tiner s'a ridicat la direcții înalte. Însă pre lângă că era avut și onorat de toți nu s'a simțit fericit. Nu l'a indestulit filosofia păgână și liniștea sufletească a dobândit-o numai după ce a cunoscut învățăturile creștinești.

Ajungând la convingerea cumcă numai în credința creștină se află știința cea adevărată a abzis de toate direcțiile sale, a studiat scrierile sfinților părinți și s'a dus în Cesarea din Palestina, unde s'a hirotonit de preot. Ca preot a cumpărat pre spesele sale manuscrisele sfinților părinți, mai ales i-au plăcut scrierile lui Origine, cari cu mână proprie le a decopiat. Astfel a adunat o bibliotecă de vre o 30,000 de manuscrise. A scris și dânsul mai multe opuri, din cari însă durere au ramas numai fragmente.

Serviciul cel mare l'a făcut bisericii cu aceea, că a cores exemplarele greșite descrise a Sf. Scripturi a testamentului vechi și nou după original și a descris-o în mai multe exemplare cu mână proprie, apoi din bibliotecă sa avută a dat opurile spre cetire și altora, ba a și donat multe din opurile acele.

A înființat și o academie, în care cu amicul sau Eusebiu învăța pre tinerii doriți de știință, parte îi ajuta pe aceia și cu bani ca să poată subsista. Apoi era atit de darnic cătră săraci, încât a împărțit mai toată averea sa frumoasă acelora.

Însă nici dânsul n'a putut înconjură năcazurile și persecuțiunile. În anul 307 sub împăratul Dioclețian fu prins și chinuit în mod grozav, apoi după ce n'a voit a servi idolilor a fost închis cu alți creștini între cari era și discipului său Eusebiu.

Abia s'au vindecat ranele Slui Pamfilie, împreună cu Eusebin a și continuat în temniță studiarea sfințelor cărți. Un an și jumătate a stat Pamfilie în temniță, când iarăși a fost torturat cu fere infocate. Împreună cu el au fost torturați și Eusebie cu soții săi: Sf. Valens diaconul bătrîn al bisericii din Ierusalim, și Pavel, precum și cei cinci călători Sfinți, anume Ilie, Eremia, Isaia, Samuil și Daniil.

Acești cinci bărbați au fost consăngeni și au petrecut pre creștinii din Egipt judecați la muncă silnică, și acolo au ajutat lor. Călătorind cătră casă au ajuns în Cesarea, unde erau prinși. Întrebați că de unde sunt și ce nume au, au spus numele lor mai sus însemnate, însă acele n'au fost numele lor ci le au luat în onoarea Sfinților profeți. Adecă dânsii s'au lăpădat de numele lor cele păgâne și au primit nume de ale profeților. Astfel la sf. botez și creștinii trebuie să ia nume de ale sfinților și nu nume păgânești. Căci iată cât de frumoase sunt numele celor cinci călători, Ilie, adecă înseamnă Domnul este Dumnezeu, Eremia: Mărirea lui Dumnezeu, Isaia: Salutea lui Dumnezeu, Samuil: pus de Dumnezeu, Daniil: judecata lui Dumnezeu. Acești cinci călători au fost decapitați în timpul când a suferit moartea și Pamfilie.

Trupurile sfinților și bravilor martiri s'au pazit patru zile ca să nu le fure creștinii, dar după ce în acele patru zile nu s'au apropiat cătră trupurile sfinților nici o fiara și nici o pasere răpitoare, ostașii le-au lăsat, iar creștinii le-au îngropat cu toată onoarea cuvenită sfinților.

Poșta redacției. Cvităm cu mulțumită M. O. Dn. Vasile Ilnițchi în Strâmțură 200 lei și Dl. Ștefan Iuon Cluj 30 lei.

Nou doctor în teologie. Dl. Alexandru Filipciuc fiu al Maramureşului nostru, care a făcut doctoratul în filozofie la Roma, în zilele trecute a fost promovat de doctor în sf. Teologie la Universitatea din Lemberg. Sincere felicitări!

O vorbă senzaţională a patriarhului ecumenic. Cetim în „Vestitorul”. În 23 Nov. 1926 patriarhul ecumenic (dela Constantinopol) Vasile al III-lea, cu prilejul audienţei acordate d-lui Francois Pâris, a zis: „Dacă s'ar putea întruni un sinod ecumenic eu aş merge personal la Roma şi l-aş ruga pe Sanctitatea Sa Papa ca să-l prezideze”. Cuvintele după mărturisirea celor prezenţi sunt autentice. Va să zică în cercurile cele mai de sus nu e chiar aşa de tare urît Papa ca în cele de jos. Am reprodus această ştire, ca să fie cunoscută şi cetitorilor noştri şi să vadă cum judecă un patriarh ortodox despre capul Bisericii catolice.

Luptă zădarnică împotriva lui Dumnezeu. Conducătorii revoluţiei ruseşti şi în contra lui Dumnezeu au pornit război. Inchid bisericile şi le prefac în cluburi, muzee ş. a. Până în prezent 117 episcopi au fost aruncaţi în temniţele sovietelor. Preoţii prizonieri tiraniceşte.

Cu acest sistem sălbatic însă, în masele poporului s'au produs efecte chiar contrare planului sovietelor. Poporul rusesc pe zi ce merge tot mai tare ţine la religie. Bisericile încă neinchise, sunt indesuite de evlavioşi, cari tot mai tare se alipesc de conducătorii lor sufleteşti de preoţi. Pentru comunişti este o realitate chinuitoare, că în butul tuturor prigonirilor creştinii se organizează în comunităţi bisericeşti, cari apoi în scurtă vreme se întăresc în măsură admirabilă. În

multe localităţi, în locul bisericilor răpite ori pustiite, se înalţă locaşuri sfinte din dărnicia benevolă a credincioşilor. Guvernul sovietic fiind neputincios faţă de masele poporului nu-i capabil de altceva, de cât să-şi verse ura şi răzbunarea în contra preoţilor.

A apărut cea mai ieftină carte de rugăciuni pentru pruncii şcolari sub titlul: „*Inchinăciunile Creştinului*” Preţul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociaţiunii marămureşene în Sighet (Piaţa Unirii 25).

Cărţi de rugăciuni.

1. **Inchinăciunile Creştinului.** Sighet. 4 Lei.
2. **Credinţa Soldatului român.** Dr. Iuliu Florian Blaj. 15 Lei.
3. **Cântereţul.** Carte de rugăciuni, cu răspunsurile, dela Sf. Liturgie cu troparele întocmit pentru tinerime. Blaj 15 Lei.
4. **Domnului să ne rugăm.** Dr. Nicolae Brinzeu Blaj. 20 Lei.
5. **Mângăieria Sufletului.** Ioan Genţ. Oradea 20 Lei şi 28 Lei.
6. **Cărarea Fericirii.** Gheorghe Mânzat. Cluj. 135 Lei.
7. **Mângăierea Creştinului †** Ioan Ghenţ. 80, 140, 180, 250 Lei.
8. **Noul Testament.** Dr. Ioan Bălan Oradea. 60 Lei.

Se pot comanda la „Librăria Asociaţiunii” în Sighet (Piaţa Unirii No. 25).

Calendar săptămânal.

12 — 18 Februarie 1928.

12. **Dumineca Fiului rătăcit** (Ev. Luca 15, 11) Pr. Meletie.
13. **Luni.** P. Martinian.
14. **Marţi.** P. Axentie.
15. **Miercuri.** Ap. Onisim.
16. **Joi.** M. Pamfilie.
17. **Vineri.** M. Teodor Tiron.
18. **Sâmbătă.** P. Leon Papa. † 780 d. Hr.